

(อ.๓๐)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๖/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. ๑๙/๒๕๖๓

ในพระปรมາภิริยพระมหาภัตtriy
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสุรจิต บัวทองศรี ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่งและการณ์พันจากตำแหน่งในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ให้พันจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔, ๑๖๗, ๑๙๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ โดยปฏิญาณตนต่อสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๒๖ มีนาคม
๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครสวรรค์ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่จนถึงปัจจุบัน
โดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่
วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒
สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ เงินกู้
สถาบันการเงิน ๓ รายการ และสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ๑ รายการ และผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยไม่
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ รถยนต์ ๒ คัน เงินกู้สถาบัน
การเงิน ๕ รายการ และสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ๒ รายการ

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง
ที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑
หรือไม่ เห็นว่า ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำการตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระหว่างโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำการผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ บังคับแก่คดี เมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์จึงเป็นผู้ดำเนินการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาฯ ว่าด้วยอายุความมาใช้บังคับแก่คดี เมื่อผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาษังศาลเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ จึงอยู่ภายในการกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหา yื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันถือเป็นวันที่กระทำความผิด คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ

- ๕ -

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ รถยนต์ ๒ คัน เงินกู้สถาบันการเงิน ๕ รายการ และสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ๒ รายการ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำเนินการเมืองที่ต้องปฏิบัติ พฤติกรรมมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงพึงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ มีผลห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒ ภายในระยะเวลาที่ต้องห้ามดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำเนินการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

- ๕ -

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปนี้ว่า จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหารณียืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ได้หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหมายังศาลเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ จึงพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันถือเป็นวันที่กระทำการความผิด คดีในส่วนนี้จึงขาดอายุความทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๕ (๔) ประกอบกับผู้ร้องไม่ได้ขอให้ลงโทษทางอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหาในความผิดนี้ เพียงแต่มีคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยและพิพากษาว่า ผู้นั้นจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา และใช้มาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดทางอาญา บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่เมื่อข้อหานี้ขาดอายุความทางอาญาอันมีผลให้สิทธิสำคัญดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาและนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

พิพากษาว่า นายสุรจิต บัวทองศรี ผู้ถูกกล่าวหา ใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทาง

การเมืองหรือดำเนินการตามที่ได้ในพระราชบัญญัติฯ ให้เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๙ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกจานี้ให้ยก.

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

นายเฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช นายชาติชาย โภษิตรัตนฤกษ์

นายเอียรدنัย ธรรมดุษฎี นายศรีชัย จันทรสว่าง

(อ.ม.๔๒)

- ๓/ -

